

POSTANOWIENIE

30 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 30 lipca 2024 r. w Warszawie

zażalenia V. F.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 26 stycznia 2023 r., I WSC 552/22 (I ACa 532/20),

w sprawie z powództwa V. F.

przeciwko J. F.

o zapłatę,

**uchyla zaskarżone postanowienie pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego do
orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 stycznia 2023 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie z powództwa V. F. przeciwko J. F., o zapłatę, na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17 czerwca 2021 r., oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (pkt 1), odrzucił skargę kasacyjną (pkt 2).

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł powód, zaskarżając postanowienie w całości, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazania sprawy do rozpoznania sądowi, który wydał orzeczenie, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania

zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. W przedmiotowej sprawie Sąd drugiej instancji oddalił wniosek powoda o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (wskazując, iż skutki wadliwej czynności dokonanej przez poprzedniego pełnomocnika obciążają powoda, co wyklucza możliwość uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu) oraz odrzucił skargę kasacyjną.

W ocenie Sądu Najwyższego skutki wadliwej czynności dokonanej przez poprzedniego pełnomocnika nie mogą obciążać strony postępowania, jeżeli skutki te wystąpiły niezależnie od tejże strony (w niniejszej sprawie dotyczy to powoda, który pierwotnie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika – adwokata). Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, adwokatura powołana jest do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Emanacją, tak ogólnego zadania, jest określony w art. 87¹ § 1 k.p.c. przymus zastępstwa stron przez adwokatów lub radców prawnych w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, który ma gwarantować stronom postępowania profesjonalizm w reprezentacji. Po przeanalizowaniu przedmiotowej sprawy należy wskazać, iż wadliwa czynności poprzedniego pełnomocnika powoda wskazuje, iż powód był pozbawiony takiego właśnie profesjonalizmu prawnego.

Przypomnieć też należy, że obecny pełnomocnik powoda w zażaleniu domagał się na zasadzie art. 380 w związku z art. 398(21) i art. 394(1) § 3 k.p.c. rozpoznania postanowienia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i uchylenia tegoż postanowienia. W przedmiocie możliwości takiego rozpoznania szeroko wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 października 2020 r. (II UZ 20/20).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd drugiej wskazał, iż zgodnie

z art. 169 § 4 k.p.c. po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych, a skarżący takich szczególnych okoliczności nie wykazał. Ocena Sądu Najwyższego jest w tym zakresie przeciwna. Nie można w tym przypadku obciążać powoda negatywnymi skutkami procesowymi. Powód bowiem oczekiwał na rozpoznanie przez Sąd Najwyższy zażalenia złożonego jeszcze przez poprzedniego pełnomocnika (pierwsza skarga kasacyjna wywiedziona przez poprzedniego pełnomocnika ustanowionego z urzędu została odrzucona z uwagi na nieusuwalne braki formalne).

Ponadto jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 4 października 2013 r. (I UZ 30/13) jedynie wystąpienie okoliczności niezależnych od strony uprawnia ją do uzyskania przywrócenia terminu. W uzasadnieniu zażalenia obecny pełnomocnik powoda wykazał, iż wyżej opisane negatywne okoliczności wystąpiły niezależnie od powoda.

Z tych względów, na podstawie art. 380, 394¹ § 3 w związku z 398¹⁵ § 1 oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

(r.g.)